

Candle and Soul

מִשָּׁל לְפָקֶחַ וְסוּמָא שְׁהִיּוּ מְהֻלְכִין אָמַר לוֹ פָּקֶחַ לְסוּמָא: בּוֹא וְאֲנִי סוּמְכָךְ, וְהִנֵּה הַסוּמָא מְהֻלֵּךְ. כִּיּוֹן שְׁנִכְנְסוּ לְבֵית אָמַר הַפָּקֶחַ לְסוּמָא: צֵא וְהִדְלַק לִי אֶת הַנֵּר הַזֶּה וְהָאֵר לִי וְשֵׁלָא תְהֵא מַחְזִיק לִי טוֹבָה שְׁלוּיִתִּיךְ... כִּף הַפָּקֶחַ זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא... הִנְהִיגָם, שְׁנַאָמַר: "וְהָאֵל הַלֵּךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם" (שְׁמוֹת יג:כא). כִּיּוֹן שְׁבָאוּ לַעֲשׂוֹת הַמִּשְׁכָּן קָרָא לְמֹשֶׁה וְאָמַר לוֹ: "וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ" (שְׁמוֹת כז:כ).

An allegory concerning one sighted and one blind who were traveling: Said the sighted to the blind: Come on, I will steady you. And so, the blind one was able to travel safely. When they reached the blind man's home, the sighted said to the blind: Go light this candle and illumine the way for me so that you won't owe me anything for my company... Now, the sighted one is the Holy One, blessed be he... who led Israel, as it says: *The Lord would lead them by day* (Exodus 13:21). When they came to make the Mishkan/portable sanctuary, God called to Moses and said: *Bring pure olive oil for lighting the light regularly* (Exodus 27:20).

(Midrash Exodus Rabbah 36:2)

תְּנוּ רַבָּנוּ: אֵין בּוֹדְקִין לֹא לְאוֹר הַחֲמָה, וְלֹא לְאוֹר הַלְּבָנָה, וְלֹא לְאוֹר הָאֲבוּקָה, אֲלֵא לְאוֹר הַנֵּר. מִפְּנֵי שְׁאוֹר הַנֵּר יָפָה לְבִדְיָקָה. וְאִף עַל פִּי שְׁאִין רְאִיָּה לְדָבָר, זָכָר לְדָבָר. שְׁנַאָמַר: "בְּעֵת הַהִיא אֲחַפֵּשׂ אֶת יְרוּשָׁלַיִם בַּנִּירוֹת" (צַפְנִיָּה א:יב), וְאוֹמַר: "נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בֵּטוֹן" (מִשְׁלֵי כ:כז)....

וְאֲבוּקָה לֹא? וְהָאֵמַר רַבָּא: מַאי דְכַתִּיב: "וְנִגַּה כְּאוֹר תִּהְיֶה קַרְנֵי מִיָּדוֹ לוֹ וְשֵׁם חֲבִיּוֹן עֲזוֹ" (חֲבִקוּק ג:ד). לְמָה צְדִיקִים דּוֹמִין בְּפָנֵי שְׁכִינָה? כִּנְר בְּפָנֵי הָאֲבוּקָה. וְאָמַר רַבָּא: אֲבוּקָה לְהַבְדִּילָה מִן הַמּוֹבָחַר! אָמַר רַב נַחְמָן בְּרַחֲמֵי בְרַחֲמֵי: זֶה יָכוֹל לְהַכְנִיסוֹ לְחוֹרִין וְלִסְדָּקִין. רַב זְבִיד אָמַר: זֶה אוֹרוֹ לְפָנָיו, וְזֶה אוֹרוֹ לְאַחֲרָיו. רַב פֶּפְאָ אָמַר: הָאֵי בְּעֵית, וְהָאֵי לֹא בְּעֵית. רַבִּינָא אָמַר: הָאֵי מִשְׁדָּ נְהוּרָא, וְהָאֵי מִקְטָף אֲקוּטוּפֵי.

Our sages taught: One may not search for hametz by the light of the sun, by the light of the moon, or by the light of a torch, but only by the light of a candle because the light of a candle is most suitable for searching. And even though there is no verse to prove the matter, there is a hint of it in the verse: *At that time I will search Jerusalem with lamps* (Zephaniah 1:12); and also in: *The Lord's candle is the human soul, revealing his innermost parts* (Proverbs 20:27)....

Not by a torch? Rava said: But it is written: *[His splendor fills the earth.] It is a brilliant light which gives off rays on every side--and therein is the hidden place of his power* (Habakuk 3:7). In what way can the righteous to be compared to the Divine Presence? They are like a candle in the presence of a torch. Rava also said: A torch is preferable for havdalah in that a mitzvah/commandment is best served by the most splendid! Rav Nahman bar Yitzhak spoke on behalf of the candle: The candle can be inserted into holes and cracks in order to search. Rav Zevid said: The candle throws its light forward while the torch casts its light backward. Rav Papa said: A torch is frightening, a candle is not. Ravina said: candle light is steady while the torch light sputters.

(Babylonian Talmud Pesahim 8a)

לְמַלְךְ שְׂאֵבֵד זָהָב מִבֵּיתוֹ אֹ מְרַגְלִיּוֹת טוֹבָה - לֹא עַל יְדֵי פְתִילָה כְּאִסָּר הוּא מוֹצֵא אוֹתָהּ? כִּי הַמְשָׁל הַזֶּה לֹא יִהְיֶה קָל בְּעֵינֶיךָ שְׁעַל יְדֵי הַמְשָׁל אָדָם עוֹמֵד עַל דַּעַת תּוֹרָה.

A parable of a king who lost a gold piece or a precious gemstone in his house—is it not by way of a penny candle that he finds it? Just so, the parable should not be lightly esteemed for by virtue of the parable one comes to know Torah.

(Song of Songs Rabbah 1:8)

וְהַגּוֹף הוּא שְׁעוֹנָה הַנוֹטְפֶת וְנֹאֲסָפֶת וְנִצְרָמֶת
שֶׁל גֵּר הַנְּשָׂמָה שְׁבֵתוֹכִי...

The body is the wax—dripped, gathered, and collected—
Of the soul's candle within me.

Yehuda Amichai, from *The Travels of the Last Benjamin of Tudela*
Translated by Rabbi Steven Sager

Promoting the vital dialogue between classical Jewish texts & lived experience

www.sichaconversation.org

שיחה *Sicha*
continuing the conversation